www.shahrsazionline.com

دولـــــت جمهـــوری اســـلامی ایران

وزارت مسکن و شهرســـــازی

اداره کـــل مسکن و شهرسازی کهکیلـــویـــه و بویراحمـــــد

مطالعـات طرح جامع و تفصیلـــی یاســـوج

مرحلـه دوم : طرح جامع یاســـوج

مهندسین مشاور داهـه

اردیبهشت ۱۳۶۲

خـــلاصـــه گـــزارش

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

فهرست مطالب خلاصه گزارش

	صفحه
فصل اول - خصوصیات جغرافیائی ،اقلیمی و تاریخی:	
۱-۱- خصوصیات جغرافیائی	۱
۱-۲- موقعیت سیاسی	۱
۱-۳- خصوصیات اقلیمی	۱
۱-۴- خصوصیات طبیعی	۴
۱-۵- خصوصیات تاریخی	۴
فصل دوم - خصوصیات اجتماعی و جمعیتی :	
۲-۱- ویژگیهای اجتماعی خانوارهای یاسوج	۵
۲-۲- جمعیت شهر یاسوج	۷
۲-۳- آموزش و پرورش در شهر یاسوج	۹
فصل سوم - خصوصیات اقتصادی :	
۳-۱- فعالیت و اشتغال در یاسوج	۱۷
۳-۲- صنعت و بازرگانی در یاسوج	۲۰
۳-۳- مسکن در یاسوج	۲۲
فصل چهارم - خصوصیات فیزکی شهر:	
۴-۱- سیمای شهر	۲۴
۴-۲- نحوه استفاده از اراضی	۲۴
فصل پنجم - طرح جامع:	
۵-۱- هدفهای کلی و عمومی	۲۶
۵-۲- جهات گسترش و میزان توسعه	۲۶
۵-۳- نحوه استفاده از اراضی (پیشنهادی)	۲۶
۵-۴- تقسیمات شهر	۳۰
۵-۵- مرحله بندی طرح جامع	۳۰
۵-۶- سازمان اجرائی طرح	۳۰

www.shahrsazionline.com
www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

خلاصه گزارش

⊛ فصل اول

خصوصیات جغرافیائی ،اقلیمی و تاریخی

۱-۱- خصوصیات جغرافیائی

۱-۱-۱- موقعیت جغرافیائی

یاسوج مرکز استان کهکیلویه و بویراحمد و شهرستان بویراحمد سرد سیر در قسمت بر آفتاب سر رود در سرزمین بویراحمد علیا واقع گردیده و حدود جغرافیائی آن ۳۰ درجه و ۴۰ دقیقه عرض شمالی و ۵۱ درجه و ۳۵ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ و ارتفاع متوسط آن از سطح دریا ۱۹۰۰ متر میباشد .

۱-۱-۲- راههای ارتباطی :

راههای ارتباطی یاسوج به شهرها و نقاط اطراف استان اغلب صعب العبور بوده و باعث عدم ارتباط مناسب شهر با نقاط

جمعیتی و فعالیتی میگردد . عمده این راهها بشرح زیر میباشد .

راه یاسوج - اردکان - شیراز	بطول	۱۷۲	کیلومتر
راه یاسوج - بابامیدان	"	۷۰	"
راه یاسوج - سی سخت	"	۳۵	"
راه یاسوج - دهدشت	"	۱۷۵	"

۱-۲- موقعیت سیاسی :

از نظر تقسیمات سیاسی یاسوج مرکز استان کهکیلویه و بویراحمد و در بخش مرکزی شهرستان بویراحمد سرد سیر (شامل دو بخش، ۳ دهستان و ۶۲۰ آبادی) واقع شده است.

۱-۳- خصوصیات اقلیمی :

منطقه یاسوج در اقلیم استپی سرد واقع و آب و هوای آن نیمه مرطوب و سرد میباشد .

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل مسکن و شهرسازی
استان کهگیلویه و بویراحمد

طرح جامع و تفصیلی یاسوج

مرحله اول : مطالعه حوزه نفوذی

نقشه راههای منطقه

راهنما:

- تا ۵۰۰۰ نفر
- تا ۷۰۰۰ نفر
- تا ۹۰۰۰ نفر
- از ۱۱۰۰۰ نفر بالا
- فرعی آسفالته
- فرعی شنی
- اصلی در دست مطالعه
- اصلی در دست اجرا
- فرعی در دست مطالعه
- فرعی در دست اجرا
- روستائی ساخته شده
- روستائی در دست اجرا

مقیاس ۱:۱۰۰۰۰۰

داهه

شماره طرح	۱۰۲
مقیاس نقشه	۱:۱۰۰۰۰۰
کنترل کننده	
تاریخ تهیه نقشه	
تاریخ تصویب	

شماره نقشه

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

۱-۳-۱- حرارت:

متوسط حداکثر هوای منطقه ۳۵ درجه سانتیگراد در تیر ماه و متوسط حداقل صفر تا ۱۰ درجه زیر صفر است.

درجه حرارت شهر یاسوج حداکثر ۳۷ درجه در تیر ماه و حداقل ۹ درجه زیر صفر در بهمن ماه اندازه‌گیری شده است.

۱-۳-۲- بارندگی:

براساس اندازه‌گیری اداره آبهای سطحی در شهر یاسوج میزان بارندگی بین‌سالهای ۵۸ تا ۶۱ بصورت زیر بوده است.

سال	بارندگی میلیمتر	حداکثر بارندگی در یکروز
۱۳۵۸	۱۲۱۲/۵	۷۰
۱۳۵۹	۷۸۸/۵	۶۸
۱۳۶۰	۹۱۸	۵۵/۵
۱۳۶۱	۸۵۴/۵	۷۳

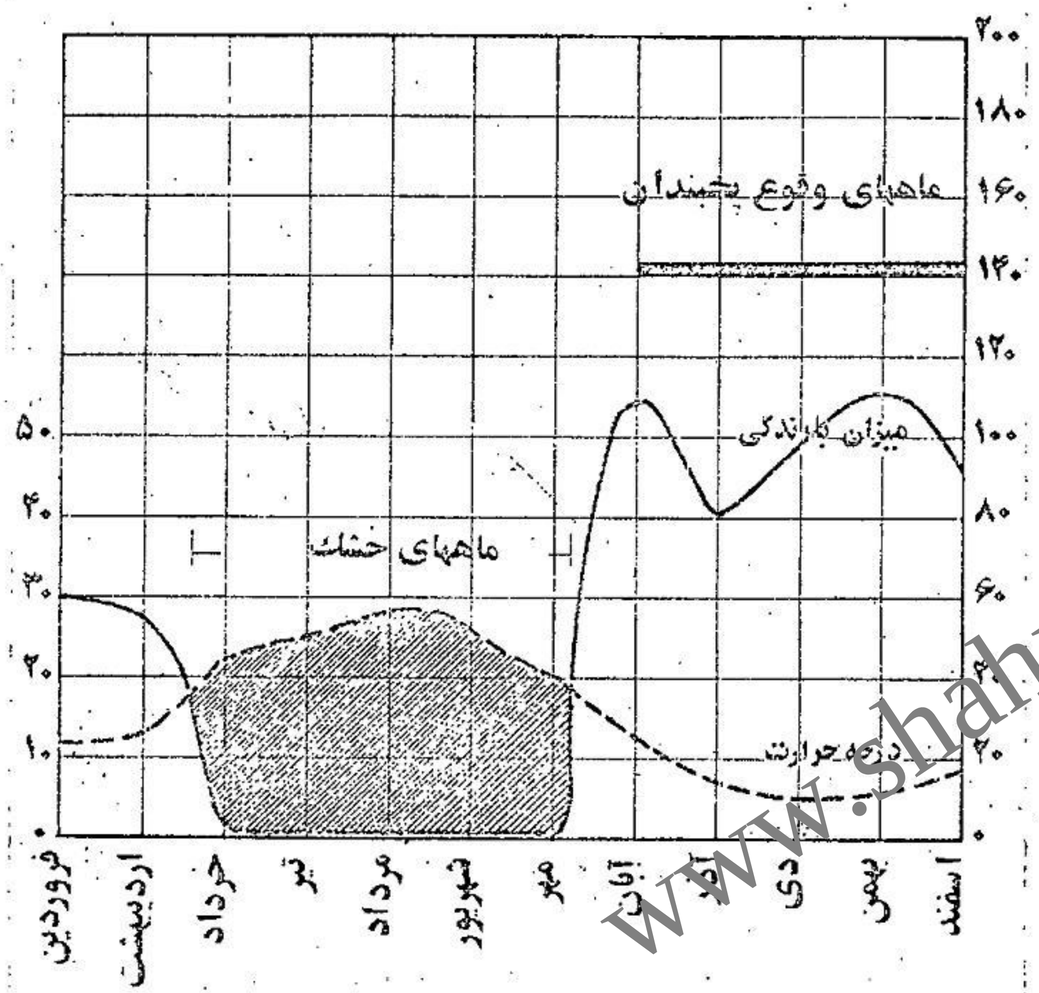

منحنی میزان حرارت و بارندگی در یاسوج

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

۱-۳-۳- باد :

باد غالب در شهر یاسوج زمستانها از جنوب غرب بطرف شهر میوزد و جهت دیگر از شمال غربی به جنوب شرقی میباشد .

۱-٤- خصوصیات طبیعی :

۱-٤-۱- توپوگرافی :

یاسوج در کفه سرورد واقع شده که این کفه از طرف جنوب به کوههای دوپشته و درشك ، از طرف شرق و شمال سراسر کوههای دناست. سطح عمومی منطقه ارتفاعی بین ۱۸۰۰ تا ۱۹۰۰ متر از سطح دریا را دارا است.

۱-٤-۲- یاسوج در منطقه زلزله خیز زاگرس با گسلهای فعال در این قسمت قرار دارد . از بررسی زلزله‌های ثبت شده چنین استنتاج میشود که در محاسبات ساختمانها در این شهر شتاب افقی ۲۶۰ سانتیمتر بر مجذور ثانیه و شدت ۸ مرکالی را باید منظور داشت.

۱-٤-۳- زمین شناسی و کیفیت خاك :

خاکهای دشت یاسوج شامل تراسهای بالائی رود خانه متشکل از خاکهای نسبتا" عمیق تا عمیق تا بافت سنگین و بطور کلی تکامل یافته است.

۱-٤-٤- منابع آب:

رود بشار از پرآب ترین رود های منطقه از حاشیه یاسوج میگذرد و رود خانه های دیگر اطراف شهر عبارتند از رود مهریان و رود یاسوج که همگی از منابع اصلی تامین آب یاسوج میباشند. آب آشامیدنی یاسوج ازچشمه آبشار در ارتفاعات شمال شرقی این شهر تامین میشود .

۱-٥- خصوصیات تاریخی :

یاسوج شهریست جدید الاحداث که ساختمان آن از ۱۳٤٤ آغاز

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

گردیده است. و تل خسروی قبل از یاسوج مرکز فرمانداری بویراحمد بوده که آثار آن در ۶ کیلومتر شهر بصورت تپه‌ای بچشم میخورد .

تل خسروی و عموما" منطقه سررود بعلت ویژگیهای جغرافیائی و نزدیکی با خاك قشقائی شاهد حوادث گوناگون بوده و نخستین‌بار در سال ۱۳۰۶ دولت مرکزی اقدام به نفوذ در منطقه نمود .

شهر تل خسرو در زمان خود دارای کلیه تاسیسات دولتی و مسکونی بوده و عشایر هر طایفه برای آشنائی بایکجانشینی بالاجبار در خانه‌های ساخته شده شهر سکونت داشته‌اند و بدین گونه‌مفهوم اسکان برای اولین بار تضاد شدید با وضع اقتصادی و نظام‌عشایری پیدا کرد و عاقبت پس‌از واقعه شهریور ۱۳۲۰ شهر نابود شد .

ازسال ۱۳۴۴ ظرف مدت‌کوتاهی تاسیسات وابنیه شامل خانه‌های سازمانی ،کارخانه برق ،حمام ،پارك ،جایگاه بنزین و تعدادی مغازه در محل جدید ساخته شد و با یك طرح اقتصادی درجهت اسکان عشایر بوسیله ایجاد کارخانه قند و تشویق روستائیان‌به کشت چغندر اساس شهر یاسوج ریخته شد .

● فصل دوم

خصوصیات اجتماعی و جمعیتی

۲-۱- ویژگیهای اجتماعی خانوارهای یاسوج :

۲-۱-۱- خانوار :

الگوی اصلی خانوار در یاسوج همان الگوی خانواده‌ٔ زن وشوهری یا باصطلاح " هسته‌ای" است. این امر بدان معنانیست‌که خانواده گسترده (چند خانواده هم نسب‌که با هم زندگی کنند) در منطقه بویراحمد وجود ندارد . برعکس در عشایر منطقه گروه‌بندی نسبی رواج کامل دارد .

بررسی آمار جمعیتی در دوره‌های مختلف آماری نشان داد است

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

که جمعیت یاسوج بدلیل نوبنیاد بودن بیشتر از مهاجران تشکیل شده که عده‌ای از آنها همسر و فرزندان خود را بشهر نیاورده‌اند . البته این مطلب بیشتر در سرشماری سال ۴۵ مشهود ودرسال ۵۵ تعدیل یافته است. و همچنین است توزیع خانوارها برحسب عده افراد آنها که در جدول ۲-۱-۲ نشان داده شده است

۲-۱-۲- فعالیتها :

شهر یاسوج اساساً یک شهر اداری است بهمین جهت عده زیادی از کارکنان شهر را مزد و حقوق بگیران بخش عمومی تشکیل میدهند . جدول ۲-۱-۳ وضع فعالیت روسای خانوارها (درصد) درسالهای ۴۵ و ۵۵ را نشان میدهد .

۲-۱-۳- سواد و تحصیل :

تحول شهر از لحاظ سواد و تحصیل نیز در یکی دو دهه اخیر قابل ملاحظه بوده است. درسال ۱۳۴۵ از هر صد نفر زن ،

جدول ۲-۱-۲- توزیع خانوارها بر حسب وسعت (٪)

وسعت خانوار	۱۳۴۵	۱۳۵۵	شهرهای استان	شهرهای ایران
۱ نفری	۱۱/۱	۱۱/۲	۵/۸	۶/۴
۲ نفری	۱۹/۱	۱۳/۴	۱۲/۱	۱۲/۰
۳ نفری	۱۶/۴	۱۶/۳	۱۲/۹	۱۴/۳
۴ نفری	۱۸/۲	۱۵/۸	۱۴/۲	۱۶/۳
۵ نفری	۱۰/۲	۱۲/۸	۱۲/۶	۱۵/۴
۶ نفری	۶/۷	۹/۹	۱۱/۷	۱۲/۲
۷ نفری	۸/۰	۷/۶	۱۰/۸	۹/۸
۸ نفری	۲/۶	۵/۲	۸/۶	۶/۲
۹ نفری	۲/۷	۲/۰	۴/۷	۳/۳
۱۰ و بیشتر	۴/۰	۵/۷	۶/۵	۳/۰
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
میانگین	۴/۱	۴/۵	۵/۲	۴/۹
شمارخانوار*	۲۲۵	۹۸۵	۵۸۶۹	-

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۱-۳- وضع فعالیت روٴسای خانوارها (٪)

وضع فعالیت روٴسای خانوار	۱۳۴۵	۱۳۵۵	شهرهای استان	شهرهای ایران
شاغل	۹۴/۷	۸۸/۹	۸۱/۱	۸۳/۲
- کارفرمایان کوچک، کسبه وپیشه وران	۴۱/۳	۲۶/۱	۱۷/۵	۲۸/۰
- مزد و حقوق بگیران بخش عمومی	۳۳/۸	۴۸/۲	۳۸/۳	۲۴/۱
- مزد و حقوق بگیران بخش خصوصی	۱۸/۷	۱۴/۱	۲۵/۲	۳۰/۵
- اظهار نشده	۰/۹	۰/۱	۰/۰	۰/۲
بیکاران	-	۰/۵	۲/۹	۱/۳
- غیرفعال	۵/۳	۱۰/۶	۱۶/۰	۱۵/۵
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
روٴسای خانوار	۲۲۵	۹۸۵	۵۸۶۹	—

مقیم، ۱.۷ نفر با سواد بودند و این نسبت در ۱۳۵۵ به ۵۴ رسیده و در میان مردان این نسبتها از ۴۷ به ۷۹ رسیده است.

۲-۲- جمعیت شهر یاسوج :

ترکیب و تحول جمعیت شهری از عوامل مهم و تعیین کننده طرح جامع آنست و حجم جمعیت در مقاطع زمانی گوناگون با مساحت شهر همبستگی نزدیک دارد.

۲-۲-۱- تحول کلی جمعیت شهر :

طی ۲۰ سال گذشته گسترش شهر بیشتر به "انفجار جمعیتی" میماند تا تحول عادی.

جمعیت یاسوج از ۳۴ نفر در سال ۳۵ به ۹۳۱ نفر در سال ۴۵ و ناگهان به ۴۵۲۴ نفر در سال ۵۵ (نزدیک به ۵ برابر جمعیت سال ۴۵) و تنها ۹ سال بعد یعنی در آبانماه ۱۳۶۱ به ۱۳۴۴۳

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

نفر (۳ برابر جمعیت سال ۵۵) رسیده است و طی ۶ سال اخیر میزان رشد نفوس شهر نزدیک ۲۰ درصد در سال بوده است.

آشکار است که همراه با تکمیل ادارات دولتی ، و مبدل گردیدن شهر به مرکز تمام عیار استان انتظار میرود آهنگ رشد جمعیت شهر در آینده نیز بسیار شتابان باشد .

اما از سوی دیگر باز آشکار است که ادامه روال گذشته ، بی - هیچگونه تعدیل ، شدنی نیست. نکته مهم در لزوم تعدیل این رشد ، وسعت اراضی کفه سرورد است که بدلیل محصور شدن بین کوههای اطراف وسعت آن کمتر از ۸۰۰ کیلومتر مربع میباشد و در - جهت بهره‌برداری متعادل از این اراضی شایسته است که جمعیت شهر و روستائی و عشایری این کفه از ۲۰۰ هزار نفر تجاوز ننماید .

از طرف دیگر از لحاظ فن برنامه ریزی توسعه شهر و شهرسازی نیز پذیرفتن رشد های بسیار شتابان به مدت طولانی مقرون بصرفه نیست.

براساس تجزیه و تحلیل مسایل جمعیتی ، جمعیت یاسوج در - آینده تحت ۳ فرض پیش بینی شده است، که نتایج آن در جدول ۲-۲-۲ نشان داده شده است.

به نظر این مهندسین مشاور مطلوبترین مسیر تحول ، فرض سوم است که ضمن گسترش سریع شهر ، فرصت برنامه ریزی و بویژه اجرای برنامه‌ها را به مسئولان میدهد ، با اینهمه شرط احتیاط و دور — اندیشی حکم میکند که در برنامه‌ریزی شهر یاسوج احتمال گذشتن جمعیت از حد پذیرفته شده ، بکلی کنار گذاشته نشود و برنامه‌ریزی بصورت بهم پیوسته در چهار مقطع بشرح زیر انجام گیرد :

یکم : طراحی نواحی واحد اولویت؛ شامل شهر موجود و گسترش فوری آن .

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۲-۲- تحول حدود کلی جمعیت شهر یاسوج

سال / فرض	جمعیت	میزان سالانه رشد جمعیت
۱۳۶۱	۱۳٫۴۴۳	۱۹/۹
۱۳۶۷		
فرض ۱	۳۹٫۹۸۰	۱۹/۹
فرض ۲	۳۵٫۶۶۰	۱۷/۱
فرض ۳	۳۳٫۷۵۰	۱۶/۶
۱۳۷۳		
فرض ۱	۱۱۸٫۹۱۰	۱۹/۹
فرض ۲	۷۴٫۵۶۰	۱۳/۱
فرض ۳	۶۲٫۵۷۰	۱۰/۸
۱۳۷۹		
فرض ۱	۳۵۳٫۶۵۰	۱۹/۹
فرض ۲	۱۱۳٫۶۹۰	۷/۳
فرض ۳	۸۴٫۵۸۰	۵/۲

دوم: طراحی نواحی گسترش قطعی ؛گسترش قطعی آینده متناظر با جمعیتهای ۳۴ هزار نفر در سال ۶۷ و ۶۳ هزار نفر در سال ۷۳

سوم: طراحی نواحی گسترش احتمالی ؛ گسترش احتمالی فراتر از گسترش قطعی متناظر با مازاد فرض ۱ نسبت به فرض ۳ .

چهارم: طراحی حوزه نفوذی ؛ ایجاد هماهنگی میان طرح جامع شهر و مراکز خدماتی حوزه نفوذی آن .

۲-۳- آموزش و پرورش در شهر یاسوج :

در این بخش پس از شرح کوتاهی درباره وضع کنونی آموزش و پرورش شهر یاسوج و حومه آن به پیش‌بینی عده محصلان در متن شهر و نیاز به فضای آموزشی در مقاطع گوناگون اجرای طرح جامع خواهیم پرداخت .

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۲-۶- پیش‌بینی جمعیت شهر یاسوج به تفکیک برحسب سن و جنس

گروه سنی	۱۳۶۱ مرد	۱۳۶۱ زن	۱۳۶۱ مرد و زن	۱۳۶۷ مرد	۱۳۶۷ زن	۱۳۶۷ مرد و زن	۱۳۷۳ مرد	۱۳۷۳ زن	۱۳۷۳ مرد و زن
۰ - ۴	۱۱۷۳	۱۰۹۰	۲۲۶۳	۳۲۰۰	۲۹۹۰	۶۱۹۰	۵۹۷۰	۵۶۳۰	۱۱۶۰۰
۵ - ۹	۹۷۸	۸۹۴	۱۸۷۲	۲۳۹۰	۲۱۹۰	۴۵۸۰	۴۶۶۰	۴۳۲۰	۸۹۸۰
۱۰ - ۱۴	۹۷۸	۶۴۵	۱۶۲۳	۲۲۴۰	۱۷۲۰	۳۹۶۰	۳۸۶۰	۳۲۸۰	۷۱۴۰
۱۵ - ۱۹	۱۰۱۵	۸۲۳	۱۸۳۸	۲۲۹۰	۱۷۱۰	۴۰۰۰	۳۷۲۰	۲۹۴۰	۶۶۶۰
۲۰ - ۲۴	۶۷۷	۷۹۴	۱۴۷۱	۱۸۹۰	۱۸۵۰	۳۷۴۰	۳۴۲۰	۲۸۹۰	۶۳۱۰
۲۵ - ۲۹	۸۱۲	۵۳۳	۱۳۴۵	۱۷۲۰	۱۴۸۰	۳۲۱۰	۳۰۹۰	۲۷۶۰	۵۸۵۰
۳۰ - ۳۴	۴۹۶	۲۷۲	۷۶۸	۱۴۵۰	۸۸۰	۲۳۳۰	۲۵۶۰	۲۰۳۰	۴۵۹۰
۳۵ - ۳۹	۴۵۱	۲۶۶	۷۱۷	۱۰۷۰	۶۳۰	۱۶۸۰	۲۱۸۰	۱۳۲۰	۳۵۰۰
۴۰ - ۴۴	۳۴۶	۱۹۰	۵۳۶	۸۹۰	۵۱۰	۱۴۰۰	۱۶۲۰	۹۲۰	۲۵۴۰
۴۵ - ۴۹	۲۲۶	۱۳۶	۳۶۲	۶۳۰	۳۶۰	۹۹۰	۱۲۶۰	۷۴۰	۲۰۰۰
۵۰ - ۵۴	۱۷۳	۱۰۱	۲۷۴	۴۴۰	۲۶۰	۷۰۰	۸۹۰	۵۲۰	۱۴۱۰
۵۵ - ۵۹	۵۳	۳۶	۸۹	۲۳۰	۱۴۰	۳۷۰	۵۴۰	۳۳۰	۸۷۰
۶۰ - ۶۴	۴۵	۵۳	۹۸	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰	۲۹۰	۲۱۰	۵۰۰
۶۰ وبیشتر	۹۸	۸۹	۱۸۷	۲۲۰	۱۸۰	۴۰۰	۳۴۰	۲۸۰	۶۲۰
جمع	۷۵۲۱	۵۹۲۲	۱۳۴۴۳	۱۸۷۷۰	۱۴۹۸۰	۳۳۷۵۰	۳۴۴۰۰	۲۸۱۷۰	۶۲۵۷۰

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

۲-۳-۱- وضع کنونی :

تا کنون یاسوج از لحاظ خدمات آموزشی نقش دوگانه‌ای داشته است. از سوئی این شهر پاسخگوی نیازهای آموزشی خانوارهای مقیم آن بوده واز سوی دیگر جوابگوی نیازهای بخشی از محصلان که در پیرامون شهر اقامت دارند. تردیدی نیست که اگر پیشنهاد این مشاوران مبنی بر ایجاد خدمات اولیه در مراکز حوزه نفوذی یاسوج به موقع اجرا گذاشته شود در آینده نسبت محصلان غیر مقیم شهر چندان زیاد نخواهد بود. در جدول ۲-۳-۱- ترکیب محصلان شهر و حومه به تفکیک برحسب دوره‌های گوناگون آموزشی آمده است.

۲-۳-۲- وضع کنونی تاسیسات آموزشی :

با تلفیق اطلاعاتی که از اداره کل آموزش و پرورش اخذ شده و برداشتهائی که این مشاوران در محل انجام داده‌اند، وضع فضاهای آموزشی عمده متن شهر بشرح جدول ۲-۳-۲ میباشد.

جدول ۲-۳-۱- توزیع محصلان به تفکیک برحسب دوره‌های آموزش- یاسوج و حومه

شرح	۵۶/۵۷	۵۷/۵۸	۵۸/۵۹	۵۹/۶۰	۶۰/۶۱ شهر و حومه	۶۰/۶۱ شهر تنها
کودکستان	۱۵۴	۱۶۰	۲۹۳	۱۰۸	۲۰۳	۱۵۸
دبستان	۱۰۱۵	۱۶۸۷	۲۸۲۸	۲۰۸۳	۲۱۷۷	۱۲۹۹
راهنمائی	۱۰۵۶	۱۴۷۰	۱۷۱۹	۱۴۵۵	۱۸۶۴	۱۵۲۵
متوسطه عمومی	۴۹۵	۷۹۳	۸۴۱	۱۰۵۷	۱۰۲۸	۱۰۲۸
حرفه‌ای	۱۹۰	۱۷۶	۱۹۴	۱۶۵	۱۰۶	۱۰۶
هنرستان	۳۴	۸۱	۱۴۸	۱۴۹	۱۷۷	۱۷۷
جمع	۲۹۴۴	۴۳۱*	۶۰۲۳	۵۰۱۷	۵۵۵۵	۴۳۰۳

* شامل ۳ نفر کودکان استثنائی.

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۳-۲- فضاهای آموزشی شهر یاسوج (متن شهر)

نوع آموزشگاه	تعداد آموزشگاه	تعداد کلاس	تعداد دانش آموزان	مساحت: زمین	زیربنا	سرانه: زمین	زیربنا
دبستان	۸	۵۵	۱۲۹۹	۹۷۲۷ *	۲۳۵۴ *	۷/۵ *	۱/۸ *
راهنمائی	۵	۴۴	۱۵۳۵	۱۳۰۵۰	۶۲۰۸	۸/۵	۴/۳
دبیرستان	۳	۱۴	۱۰۲۸	۱۶۰۰۰	۲۶۴۰	۱۵/۶	۲/۶
خدمات و هنرستان	۲	۱۶	۲۸۳	۱۲۷۱۴	۳۳۹۰	۴۴/۹	۱۲/۰
جمع	۱۸	۱۲۹	۴۱۴۵	۵۱۵۰۱	۱۴۹۹۲	۱۲/۴	۳/۶

* براساس مساحت ۷ دبستان برآورد شده است.

جدول ۲-۳-۲- تحول ضرایب تحصیل برای محصلان مقیم شهر

گروه سنی	۱۳۴۵ *	۱۳۵۵ *	۱۳۶۷-۶۸	۱۳۷۳-۷۴
پسران				
۵ - ۹	۵۲	۶۴	۷۱	۷۴
۱۰ - ۱۴	۷۳	۹۵	۹۸	۹۸
۱۵ - ۱۹	۱۶	۸۱	۸۵	۸۵
۲۰ - ۲۴ **	۶	۳۸	۴۹	۵۰
دختران				
۵ - ۹	۳۰	۵۷	۷۲	۷۴
۱۰ - ۱۴	۶	۷۳	۹۱	۹۲
۱۵ - ۱۹	۵	۴۸	۶۷	۷۰
۲۰ - ۲۴ **	-	۱۰	۲۸	۳۱

* از سرشماری سالهای ۱۳۴۵ و ۱۳۵۵

** محصلان سنین بالاتر در همین گروه سنی منظور شده‌اند.

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

علاوه بر فضاهای آموزشی مذکور در شهر یاسوج موسسات آموزشی دیگری نیز وجود دارد که عبارتند از دو مهد کودک ، یك مدرسه علمیه ، یك دانشسرای تربیت معلم ، یك آموزشگاه بهیاران و یك آموزشگاه نابینایان که بدینترتیب جمع فضاهای آموزشی شهر به‌حدود ۶۱ هزار متر مربع زمین و نزدیك ۱۸ هزار متر مربع زیر بنا میرسد .

۲-۲-۳- برآورد عده محصلان مقیم شهر : برای برآورد عده محصلان مقیم شهر از تحول ضرایب تحصیل طی سالهای ۴۵ و ۵۵ استفاده شده است. جدول ۲-۳-۴ پیش‌بینی محصلان شهر یاسوج به تفکیك سن و جنس و جدول ۲-۳-۵ به تفکیك سطوح آموزشی را نشان میدهند .

۲-۲-۴- فضای آموزشی :

محاسبات مربوط به برآورد فضای آموزشی مورد نیاز برای سطوح گوناگون تحصیلی در جدول ۲-۳-۶ نشان داده شده است.

جدول ۲-۳-۴- پیش‌بینی محصلان شهر یاسوج به تفکیك سن و جنس

جنس و گروه سنی	سال تحصیلی : ۶۸-۱۳۶۷	۷۴-۱۳۷۳
پسران	۶۸۰۰	۱۲۱۰۰
۵ - ۹	۱۷۲۰	۳۴۵۰
۱۰ - ۱۴	۲۲۰۰	۳۷۸۰
۱۵ - ۱۹	۱۹۵۰	۳۱۶۰
۲۰ - ۲۴	۹۳۰	۱۷۱۰
دختران	۴۸۲۰	۹۱۸۰
۵ - ۹	۱۵۸۰	۳۲۰۰
۱۰ - ۱۴	۱۵۷۰	۳۰۲۰
۱۵ - ۱۹	۱۱۵۰	۲۰۶۰
۲۰ - ۲۴	۵۲۰	۹۰۰
جمع محصلان مقیم	۱۱۶۲۰	۲۱۲۸۰
کل محصلان	۱۳۰۳۰	۲۲۷۲۰

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۳-۵- پیش‌بینی محصلان شهر یاسوج به تفکیک دوره‌های آموزشی

دورهٔ آموزشی	۱۳۶۷-۶۸ مقیم	۱۳۶۷-۶۸ کل	۱۳۷۳-۷۴ مقیم	۱۳۷۳-۷۴ کل
ابتدائی	۴۹۸۰	۵۲۳۰	۹۶۶۰	۹۶۶۰
راهنمائی	۳۳۲۰	۳۶۱۰	۵۸۹۰	۶۱۸۰
متوسطه عمومی	۲۴۱۰	۲۸۹۰	۴۱۸۰	۵۰۲۰
فنی و حرفه‌ای	۹۱۰	۱۰۹۰	۱۵۵۰	۱۸۶۰
جمع	۱۱۶۲۰	۱۳۰۳۰	۲۱۲۹۰	۲۱۷۲۰
ترکیب سنی				
ابتدائی	۴۳	۴۰	۴۵	۴۳
راهنمائی	۲۹	۲۹	۲۸	۲۷
متوسطه عمومی	۲۱	۲۲	۲۰	۲۲
فنی و حرفه‌ای	۸	۸	۷	۸
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

همچنین جدول ۲-۳-۷ خلاصه محاسبات براساس ضوابط و معیارهای ساختمانهای آموزشی در ایران را نشان میدهد.

۲-۳-۵- انواع دیگر آموزش:

علاوه بر فضاهای آموزشی ابتدائی تا پایان متوسطه ذکر این نکات لازم میباشد.

یکم: چنانکه دیدیم تاکنون کودکستان در شهر یاسوج توسعه چندانی نداشته است ولی تجربه شهرهای دیگر ایران نشان میدهد که در صورت فراهم بودن تسهیلات کودکستانی خانواده‌ها از آن استقبال خواهند کرد. بنابراین توصیه میشود که در طراحی محله‌های شهری تعدادی کودکستان متناسب با جمعیت محله در نظر گرفته شود.

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۳-۶- نیاز به فضاهای آموزشی

شرح	دبستان ۱۳۶۷	دبستان ۱۳۷۳	راهنمائی ۱۳۶۷	راهنمائی ۱۳۷۳	دبیرستان ۱۳۶۷	دبیرستان ۱۳۷۳	فنی و حرفه‌ای ۱۳۶۷	فنی و حرفه‌ای ۱۳۷۳
عده محصلان	۵۲۳۰	۹۶۶۰	۳۸۲۰	۶۱۸۰	۲۸۹۰۰	۵۰۲۰	۱۰۹۰	۱۸۶۰
شاگرد در هرکلاس	۳۶-۳۰				۴۲-۳۶			
تعداد کلاس	۱۵۸	۲۹۴	۱۱۶	۱۸۷	۷۴	۱۲۹	۲۸	۴۸
مساحت زیربنا/سرانه	۲/۷۳*		۴/۰۲*		۶/۲۶**	۴/۷۲*		
مساحت آزاد /سرانه	۵/۷۲*		۸/۶۹*		۸/۸۳*		۸/۸۳*	
تعداد طبقات	۱/۰۰		۱/۰۰		۱/۵۰		۱/۵۰	
مساحت زمین /سرانه	۸/۴۵		۱۲/۷۱		۱۱/۹۸		۱۳/۰۰	
کل مساحت زیربنا	۱۴۲۸۰	۲۶۳۷۰	۱۵۳۶۰	۲۴۸۴۰	۱۳۶۴	۲۳۶۹۰	۶۸۲۰	۱۱۶۴۰
کل مساحت آزاد	۲۹۹۲۰	۵۵۲۶۰	۳۳۲۰۰	۵۳۷۰۰	۴۵۰۲۰	۴۴۳۳۰	۹۶۲۰	۱۶۴۲۰
کل زمین	۴۴۲۰۰	۸۱۶۳۰	۴۸۵۶۰	۷۸۵۵۰	۳۴۶۲۰	۶۰۱۴۰	۱۴۱۷۰	۲۴۱۸۰

* براساس ضوابط دوره کامل در هر مدرسه
** براساس ضوابط دبیرستانهای جامع ۱۲ کلاسی

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۲-۳-۷- فضاهای آموزشی مورد نیاز دریاسوج

	۱۳۶۷/۶۸	۱۳۷۳/۷۴
ابتدائی :		
زیربنا	۱۴٫۲۸۰	۲۶٫۳۷۰
آزاد	۲۹٫۹۰۰	۵۵٫۲۶۰
زمین	۴۴٫۱۰۰	۸۱٫۶۳۰
راهنمائی :		
زیربنا	۱۵٫۳۶۰	۲۴٫۱۴۰
آزاد	۳۳٫۲۰۰	۵۲٫۲۰۰
زمین	۴۸٫۵۶۰	۷۶٫۵۵۰
متوسطه‌ٔعمومی :		
زیربنا	۱۳٫۶۴۰	۲۳٫۶۹۰
آزاد	۲۵٫۵۲۰	۴۴٫۳۳۰
زمین	۳۴٫۶۲۰	۶۰٫۱۴۰
فنی و حرفه‌ای :		
زیربنا	۶٫۸۲۰	۱۱٫۶۴۰
آزاد	۹٫۶۲۰	۱۶٫۴۲۰
زمین	۱۴٫۱۷۰	۲۴٫۱۸۰
جمع کل :		
زیربنا	۵۰٫۱۰۰	۸۶٫۵۴۰
آزاد	۹۸٫۲۶۰	۱۶۹٫۷۲۰
زمین	۱۴۱٫۵۵۰	۲۴۴٫۵۰۰

دوم : در مورد موسسات آموزش عالی صرفنظر از گونه دانشسراهای تربیت معلم و انستیتوهای تکنولوژی که تا حدی جنبهٔ محلی دارد ایجاد موسسات از نوع دانشگاه را نمیتوان موکول به بروز نیازها و امکانات محلی کرد . بنابراین با توجه به سیاست عدم تمرکز هر چه بیشتر خدمات عالی و طرح ایجاد موسسات آموزش عالی ، توصیه میشود از هم اکنون محلی برای چنین کاربرد احتمالی در نظر گرفته شود .

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

● فصل سوم

خصوصیات اقتصادی :

در این فصل نخست با پیش‌بینی متقاضیان کار در آینده به این موضوع رسیدگی شده است که در تحمل بار تکفل جمعیت مورد نظر ، تعداد مشاغلی که در مقاطع گوناگون زمانی باید ایجاد شود تا عده قابل توجهی از جمعیت شهر بیکار نگردند ، چقدر میباشد ؟ و پس از آن به دو مبحث با اهمیت در طرح جامع یعنی صنعت و بازرگانی پرداخته شده است و سرانجام مسئله مسکن در وضعیت کنونی و پیش‌بینی آینده مطرح گردیده است.

لازم به تذکر است که علیرغم ارتباط موضوع مسکن با مقوله امور اجتماعی (فصل پیشین) و بخاطر حفظ وحدت موضوع با فعالیتهای ساختمانی ، این مبحث در این فصل گنجانیده شده است.

۳-۱- فعالیت و اشتغال در یاسوج :

این بخش شامل بررسی اجتماعی وضع فعالیت ، بخش فعالیت ، مشاغل و پیش‌بینی فعالیت و اشتغال میباشد .

۳-۱-۱- فعالیت:

در جدول ۳-۱-۱- نرخ فعالیت ، یعنی نسبت افراد شاغل و جویای کار هر گروه سنی به کل کسانی که در همان گروه سنی قرار دارند ، نشان داده شده است.

۳-۱-۲- بخش فعالیت :

یاسوج شهریست که عمدتی که بصورت مرکزی برای ارائه خدمات به اهالی شهر و حوزه نفوذی فعالیت مینماید . جدول ۳-۱-۲ مقایسه نسبتهای دو سرشماری ۴۵ و ۵۵ را در مورد جمعیت شاغل برحسب

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۳-۱-۱- نرخ فعالیت به تفکیک جنس- یاسوج

گروههای سنی	مردان ۱۳۴۵	مردان ۱۳۵۵	زنان ۱۳۴۵	زنان ۱۳۵۵
۱۰ - ۱۴	۲۰/۳	۳/۵	۳/۶	۴/۳
۱۵ - ۱۹	۷۶/۵	۱۷/۱	—	۴/۵
۲۰ - ۲۴	۹۷/۹	۸۱/۳	—	۱۴/۴
۲۵ - ۲۹	۱۰۰/۰	۹۸/۹	۲/۹	۱۸/۵
۳۰ - ۳۴	۱۰۰/۰	۹۹/۴	۱۵/۴	۱۳/۲
۳۵ - ۳۹	۱۰۰/۰	۹۴/۸	—	۴/۶
۴۰ - ۴۴	۱۰۰/۰	۹۷/۵	—	۳/۳
۴۵ - ۴۹	۱۰۰/۰	۹۷/۴	—	۰/۰
۵۰ - ۵۴	۱۰۰/۰	۹۸/۴	—	۰/۰
۵۵ - ۵۹	۱۰۰/۰	۹۴/۱	—	۰/۰
۶۰ - ۶۴	۸۷/۵	۹۳/۸	—	۰/۰
۶۵ و بیشتر	۷۵/۰	۵۹/۵	—	۰/۰
جمع	۸۵/۸	۶۲/۷	۲/۱	۸/۵
جمعیت فعال	۴۱۱	۱۱۶۷	۴	۱۰۸

بخش فعالیت آنها نشان میدهد.

۳-۱-۳- مشاغل:

گروه شغلی شاغلان طی دو آمارگیری ۴۵ و ۵۵ در جدول ۳-۱-۳ نشان داده شده است.

۳-۱-۴- برآورد وضع کنونی جمعیت فعال و پیش‌بینی آینده:

با توجه به پیش‌بینی جمعیت شهر یاسوج در زمانهای مختلف و با بررسی تغییرات احتمالی نرخ فعالیت، جمعیت فعال شهر یاسوج در مقاطع زمانی گوناگون برآورد شده است (جدول ۳-۱-۵) و با توجه به نتایج حاصله از این محاسبه روشن میگردد که یاسوج با جمعیت ۶۳ هزارنفری آینده اش (۱۳۷۳) نیاز به ۱۳ هزار شغل جدید تا آن زمان را دارد که از این تعداد ۵۴۰۰ شغل جدید در دوره ۶۷-۱۳۶۱ و ۷۶۲۰ شغل جدید در دوره ۷۳-۱۳۶۷، یعنی بطور

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جدول ۳-۱-۲- جمعیت شاغل بر حسب بخش فعالیت

بخش فعالیت	۱۳۴۵ شمار	۱۳۴۵ ٪	۱۳۵۵ شمار	۱۳۵۵ ٪
کشاورزی و دامداری	۷۵	۱۸/۲	۱۳۵	۱۰/۷
صنعت و مشابه	۹۵	۲۳/۰	۶۵	۵/۲
ساختمان	۹۵	۲۰/۰	۲۱۴	۱۷/۱
فروش و هتلداری و رستوران و مشابه	۵۸	۱۴/۰	۱۴۵	۱۱/۶
حمل و نقل و ارتباطات و مخابرات	۳	۰/۷	۶۹	۵/۵
خدمات مالی و اجتماعی و مشابه	۷۸	۱۸/۹	۶۱۸	۴۹/۲
اظهار نشده	۹	۲/۲	۹	۰/۷
جمع	۴۱۳	۱۰۰/۰	۱۲۵۵	۱۰۰/۰

جدول ۳-۱-۳ جمعیت شاغل بر حسب مشاغل عمده

گروه شغلی	۱۳۴۵ شمار	۱۳۴۵ ٪	۱۳۵۵ شمار	۱۳۵۵ ٪
کارکنان مشاغل علمی و فنی و تخصصی	۲۲	۵/۳	۲۴۶	۱۹/۶
مدیران و کارمندان عالیرتبه	—	—	۴۱	۳/۳
کارمندان اداری	۲۲	۵/۳	۲۴۳	۱۹/۴
فروشندگان	۶۰	۱۴/۵	۱۱۱	۸/۸
کارکنان خدمات	۵۳	۱۲/۹	۱۵۲	۱۲/۱
کشاورزان و مشابه	۷۶	۱۸/۴	۱۲۶	۱۰/۰
کارگران و رانندگان	۱۶۸	۴۰/۷	۳۱۹	۲۵/۴
گروهبندی نشده	۱۲	۲/۹	۱۷	۱/۴
جمع	۴۱۳	۱۰۰/۰	۱۲۵۵	۱۰۰/۰

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

متوسط بیش از ۱۰۰۰ شغل در سال .

۳-۱-۵- پیش بینی توزیع شاغلان در بخشهای :

افزایش بسیار سریع جمعیت و به تبع آن ازدیاد شتابان نیروی کار در یاسوج ، بی تردید موجب تغییراتی در ترکیب شاغلان شهر خواهد شد . در جدول ۳-۱-۶ توزیع شاغلان به تفکیک برحسب بخشهای عمده فعالیت آمده است.

۳-۲- صنعت و بازرگانی در یاسوج :

۳-۲-۱- صنعت:

شهر یاسوج در واقع پس از سرکوب عشایر در سال ۴۲ پایگذاری شد و در آغاز تصمیم گرفته شد که با ایجاد کارخانه قند پایه اقتصاد پیدایش شهر فراهم شود . بهمین دلیل پس از تامین اعتبار وعملیات ساختمانی و نصب، در آبانماه ۱۳۴۶ تولید آزمایشی کارخانه آغاز گردید .

جدول ۳-۱-۶- توزیع شاغلان بر حسب بخشها

بخش فعالیت	۱۳۵۵	۱۳۷۳
- کشاورزی	۱۳۵	۱۱۶۰
- معدن	-	۳۰
- صنعت	۵۶	۱۶۵۰
- ساختمان	۲۱۴	۲۹۷۰
- برق ،گاز و آب	۹	۲۱۰
- عمده و خرده فروشی	۱۱۴	۱۹۸۰
- مهمانخانه و رستوران	۳۱	۲۱۰
- حمل و نقل و انبارداری ارتباطات و مخابرات	۶۹	۱۳۲۰
- خدمات مالی	۲۸	۳۶۰
- خدمات اجتماعی	۵۴۳	۵۹۴۰
- خدمات شخصی	۴۷	۶۶۰
- نامشخص	۹	-
جمع	۱۲۵۵	۱۶۴۹۰

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

ظرفیت این کارخانه ۱۰۰۰ تن در روز میباشد که با وجود کمی سطح زیر کشت چغندر در منطقه روزهای معدودی را در سال قادر به کار بوده است.

امروزه صنایعی که در شهر و حریم و حوش آن وجود دارند بیشتر بمنظور پاسخگوئی به مصارف شهر و حومه نفوذی بلافصلش میباشد که در ده اخیر بصورتهای متنوع در این منطقه ایجاد شده‌اند. جدول ۳-۲-۱-کارگاههای صنعتی شهر یاسوج را نشان میدهد.

با توجه به پیش‌بینی عده کارکنان صنعتی کوچك که در درون بافت شهری جای میگیرند در سال ۱۳۶۷ نیاز به ۱۰ هزار مترمربع زمین و در سال ۷۳ نیاز به ۱۹ هزار متر مربع زمین خواهد بود و برای صنایع بزرگتر قطعه زمین بمساحت ۲۸ هکتار که در حسین آباد بلکو برای این منظور اختصاص داده شده مناسب و تا آینده‌ای دور-

جدول ۳-۲-۱-کارگاههای صنعتی در شهر یاسوج
زمستان ۱۳۶۱

نوع فعالیت	تعداد کارگاه	مساحت مترمربع	متوسط مشاغل
صنایع غذائی	۱۰	۶۰۸	۶۱
کشتارگاه	۱	۱۰۰	۱۰۰
تولید خوراکی	۱	۳۰	۳۰
نانوائی	۸	۴۷۸	۶۰
صنایع نساجی	۱۵	۲۹۰	۴۲
لحاف دوزی	۳	۷۱	۲۴
پوشاك غیر ازکفش	۱۲	۲۱۹	۱۸
صنایع چوب	۲۰	۹۷۸	۴۹
چوب و برآورد های چوبی	۲۰	۹۷۸	۴۹
چاپ و نشر	۱	۱۷۰	۱۷۰
چاپخانه	۱	۱۷۰	۱۷۰
ابزار و محصولات فلزی	۳	۱۳۵	۴۵
مصنوعات فلزی	۱	۱۰۰	۱۰۰
حلبی سازی	۱	۲۰	۲۰
عینك سازی	۱	۱۵	۱۵
محصولات کانی غیرفلزی	۵	۸۰۰	۱۶۰
موزائیك سازی و بلوکزنی	۵	۸۰۰	۱۶۰

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

پاسخگو خواهد بود . برای نوع دیگر صنعت یعنی صنایعی که ناگزیر در مجاورت معادن مواد خام استقرار می‌یابند بررسی‌های معدنی دقیق لازم است.

۳-۲-۲- فروش:

بخش کوچکی از مساحت شهر (۱/۲ هکتار) را مغازه‌ها اشغال کرده‌اند که با افزایش سرانه موجود کل نیاز به سطح تجاری در سال ۱۳۶۷ بالغ بر ۲۶ هزار متر مربع و در سال ۷۳ حدود ۷۱ هزار متر مربع خواهد بود .

۳-۳- مسکن در یاسوج :

آنچه جای خوشوقتی است اینست که ، علیرغم گسترش انفجارگونه جمعیت شهر، وضع مسکن در یاسوج دچار بحران نشده، و این وضع از دیگر شهرهای ایران بلحاظ گوناگون بهتر است. با اینحال در صورت عدم تعدیل روال سالیان اخیر، انحطاط در وضع مسکن این شهر بروز خواهد نمود .

نکات عمده این بررسی عبارتند از :

یکم : نسبت تعداد واحد مسکونی به خانوار در ظرف سالهای اخیر کم شده است.

دوم : در طول زمان وضع ساختمانها از لحاظ مرغوبیت مصالح تحول اساسی یافته و بهتر شده است.

سوم : گسترش تاسیسات شهر از آهنگ مناسبی برخوردار بوده است.

چهارم : اکثر ساختمانهای شهر تازه ساز هستند .

۳-۳-۱- تعداد و مساحتهای موجود :

نتایج حاصله از برداشت محلی در زمستان ۱۳۶۱ از کلیه ساختمانهای مسکونی شهر بشرح زیر میباشد :

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

تعداد ساختمان مسکونی	۲۰۱۰	
تعداد واحد مسکونی	۲۰۵۸	
متوسط طبقات	۱/۰۲۵	
کل مساحت زیر بنا	۲۴۶٫۸۴۰	متر مربع
کل مساحت آزاد	۴۹۶٫۱۵۰	متر مربع
کل مساحت زمین	۷۳۷٫۰۷۰	متر مربع
مساحت سرانه زیربن	۱۸/۴	متر مربع
مساحت سرانه آزاد	۳۶/۹	متر مربع
مساحت سرانه زمین	۵۴/۸	متر مربع

۳-۳-۲- تعداد و مساحتهای پیش بینی شده در ۱۲ سال آینده در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۳ ۳-۷- پیش بینی فضاهای مسکونی دریاسوج

شرح	۱۳۶۱	۱۳۶۷	۱۳۷۳
جمعیت	۱۳٫۴۴۳	۳۳٫۷۵۰	۶۲٫۵۷۰
واحد مسکونی	۲۰۵۸	۵۱۹۰	۹۶۲۰
اطاق	۵۳۵۲	۱۴۷۵۰	۲۸۰۵۰
اشکوب	۱/۰۲۵	۱/۰۷۰	۱/۰۸۴
مساحتهای سرانه (مترمربع):			
زیربنا	۱۸/۴	۱۸/۹	۱۹/۴
آزاد	۳۶/۹	۳۳/۳	۲۹/۵
زمین	۵۴/۸	۵۱/۰	۴۷/۴
کل مساحتهای مسکونی شهر (هزارمترمربع):			
زیربنا	۲۴۶/۸	۶۳۶/۷	۱۲۱۳/۱
آزاد	۴۹۶/۳	۱۱۲۴/۸	۱۸۴۵/۳
زمین	۷۳۷/۱	۱۷۲۰/۱	۲۹۶۴/۶
نفر/ واحد مسکونی	۶/۴۸	۶/۵۰	۶/۵۰
نفر / اطاق	۲/۵۱	۲/۲۹	۲/۲۳

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

فصل چهارم

خصوصیات فیزیکی شهر:

٤-١- سیمای شهر:

همانطور که گفته شد یاسوج شهریست نوبنیاد در منطقه‌ای که ویژگیهای طبیعی اش بنحو چشمگیری در پیدایش و رشد شهر تاثیر داشته است.

در این بخش از مطالعات چشم اندازهای مختلف در رابطه با مقیاس بررسی گردیده‌اند و قسمتهای عمده آن عبارتند از: دورنمای شهر، ورودی شهر، مرکز شهر و بافتهای گوناگون شهر.

٤-٢- نحوه استفاده از اراضی:

مطالعات فیزیکی شهر یاسوج بر مبنای اطلاعات حاصله از شناسنامه‌های ساختمانی تهیه شده برای کلیه ابنیه و فضاهای شهر، صورت گرفته است که از عمده‌ترین نتایج آن پی بردن به چگونگی نحوه استفاده از اراضی شهریست.

جداول این صفحه و صفحه بعد نشان دهنده میزان و درصد نحوه استفاد از اراضی شهر میباشد.

جدول ٤-٢-٢- سطح و درصد کاربریهای عمده اراضی محدوده گسترش موجود

محدوده گسترش شهر	٧٥٤	هکتار	١٠٠	درصد
مسکونی و رفاهی	١٠٤/٥	"	١٣/٨٦	"
فضای سبز *	٢٤/٦٣	"	٣/٢٧	"
اداری و انتظامی	٣٥/٨٩	"	٤/٧٦	"
ارتباطات	٤١/٩	"	٥/٥٦	"
بایر	٥٤٧/٠٨	"	٧٢/٥٥	"

* باستثنای پارک

در محاسبات تل دراز و گرد بحساب نیامده‌اند.

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

جـدول ٤-٢-١- میـــزان کاربری زمیـن شهری در فعالیتهـــای مختلـف

مساحت تحت اشغال فضاهای شهـری*	۲۱۱/۰۰	هکتار	۱۰۰	درصد
مساحت تحت اشغال مسکـــونـی	۷۳/۷۰	هکتار	۳٤/۹۳	درصد
" " تجاری و خدماتی	٤/۸۰	"	۲/۲۷	"
" " آموزشی و فرهنگی	۷/۵۲	"	۳/۵٦	"
" " کارگاههای صنعتی	۲/۵۵	"	۱/۲۱	"
" " ورزشـــی	۲/٦۵	"	۱/۲٦	"
" " اداری و انتظامی	۳۵/۸۹	"	۱۷	"
" " درمانی و بهداشتی	٤/۱۲	"	۲/٤۳	"
" " ارتباطـات	٤۱/۹	"	۱۹/۸۵	"
" " تجهیزات شهری	۷/۷۷	"	۳/٦۸	"
" " فضای سبـــــز	۲۹/۱۰	"	۱۳/۸۱	"

* اراضی بایر بحساب نیامده اند .

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

فصل پنجسم

● طرح جامع:

۵-۱- هدفهای کلی وعمومی :

در این بخش با توجه به نتایج حاصله از مطالعات وتجزیه‌وتحلیل وضع موجود اهداف طرح در زمینه‌های مختلف اجتماعی ،اقتصادی و محیطی تعیین و معرفی گردیده‌اند که اهم آنها بشرح زیر میباشند:

- ایجاد تعادل در زندگی ساکنین شهر در جهت دستیابی به یک جامعه متعادل .
- فراهم ساختن زمینه توسعه اقتصادی .
- توزیع عادلانه فضاهای خدماتی ،رفاهی وارتباطی درسطح شهر.

۵-۲- جهات گسترش و میزان توسعه :

با در نظرگرفتن فضاهای مسکونی ،اداری و خدماتی موجود و پیش‌بینی آینده و همچنین ویژگیهای جغرافیائی و خصوصیات فیزیکی جهات گسترش شهر بشرح زیر میباشد .

از سمت شمال : تا حوالی تقاطع جاده سی سخت و رود خانه مهریان .

از سمت شمال غربی : تا حریم روستای دولت‌آباد .

از سمت غرب : از حریم شرقی دولت‌آباد در راستای شمالی جنوبی تا رود خانه بشار .

از سمت جنوب: رود خانه بشار.

۵-۳- نحوه استفاده از اراضی پیشنهادی :

در این بخش با توجه به مطالعات انجام شده و در جهت دستیابی به اهداف معرفی شده، در حد امکانات و قابلیتهای اجتماعی ،اقتصادی و محیطی طرح پیشنهادی با افق ۱۲ ساله

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

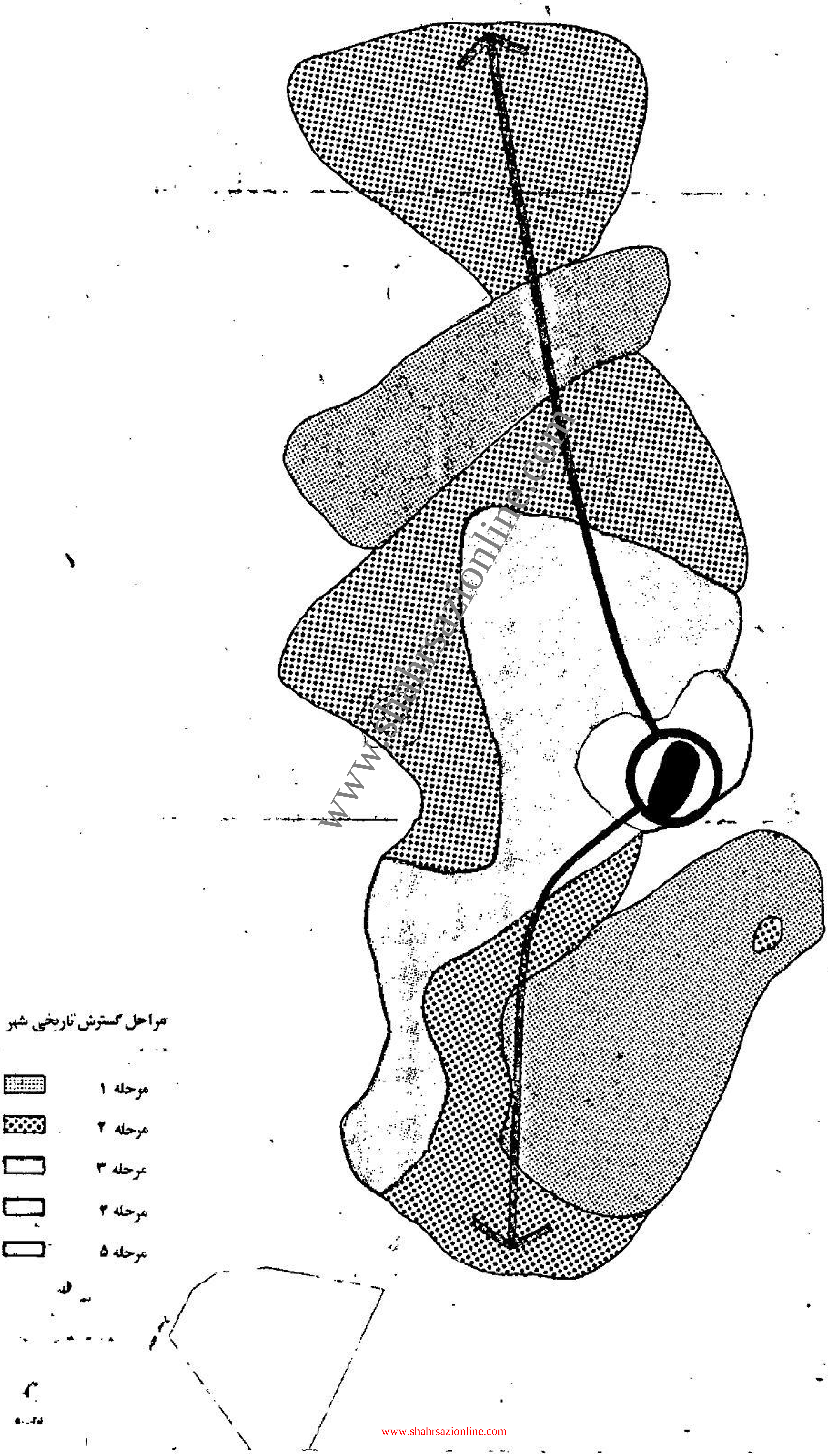

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

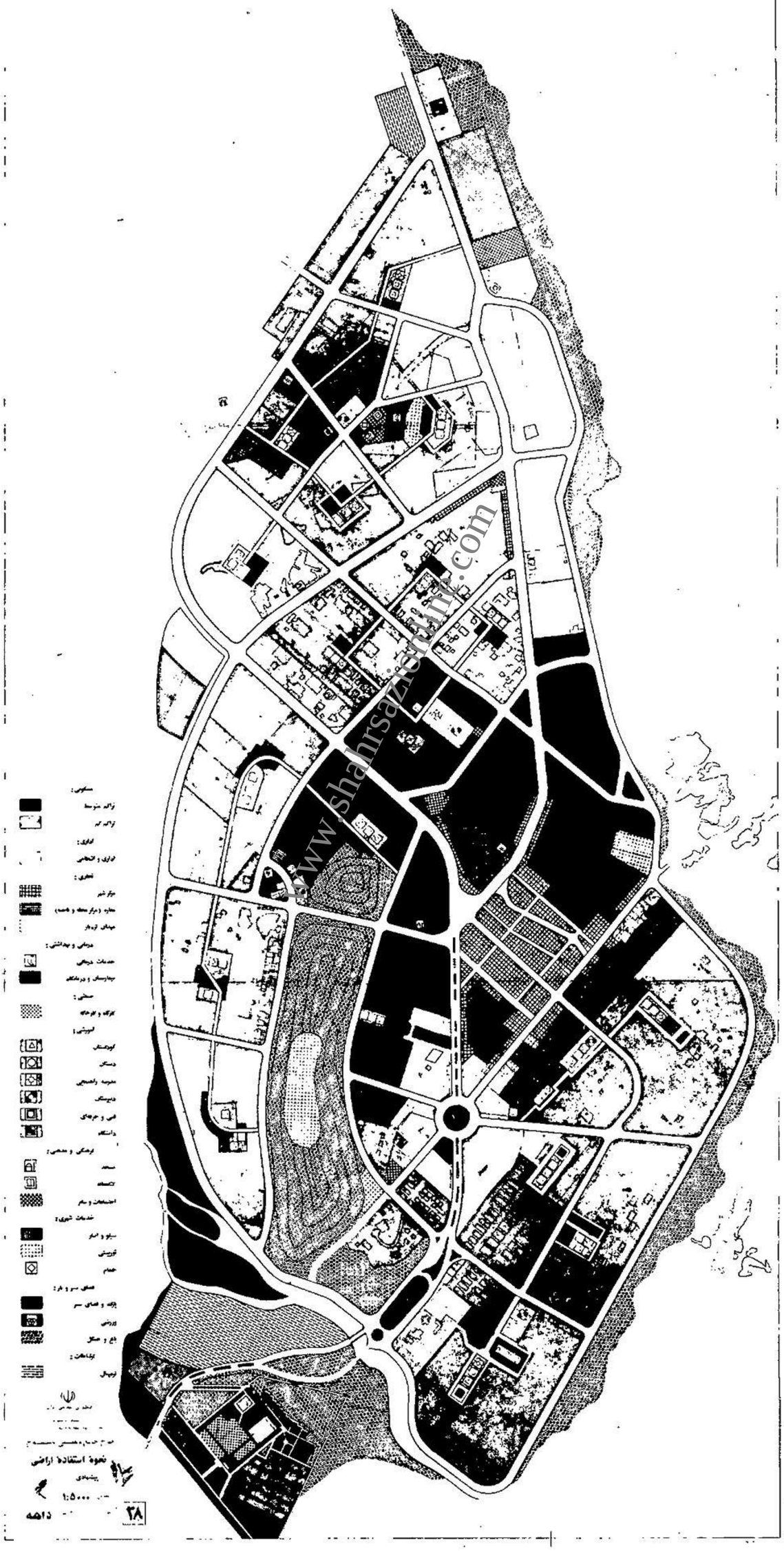

www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

مرکزمحله

مرکزناحیه

ناحیه اداری

مرکزشهر

www.shahrsazionline.com

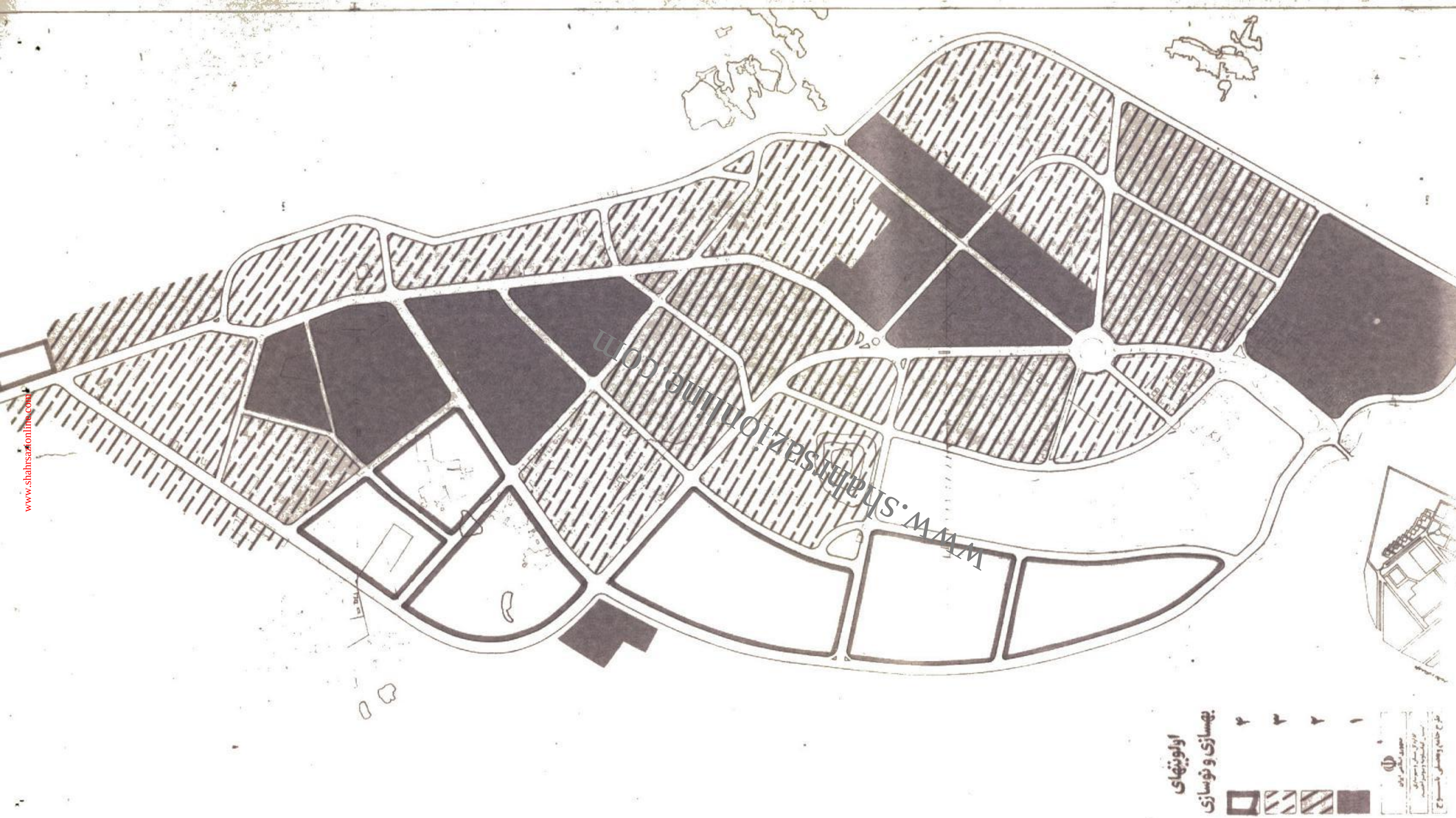

www.shahrsazionline.com
www.shahrsazionline.com
www.shahrsazionline.com

www.shahrsazionline.com

یعنی سال ۱۳۷۳ برای یك جمعیت ٦٥ هزار نفره تهیه شده است که میزان و درصد کاربری اراضی شهری در جدول نشان داده میشود.

٥-٤- تقسیمات شهر:

در این بخش ضمن تشریح تقسیمات شهری، محتوی سرویس دهی هریك مشخص گردیده است.

تقسیمات عمده عبارتند از: محله و ناحیه که هر ناحیه عبارتست از چهار محله تشکیل شده و ٥ مرکز ناحیه و ۲ ناحیه اداری و یك مرکز شهر و در هر محله یك مرکز محله عهده دار خدمات رسانی به ساکنین شهر میباشند.

٥-٥- مرحله بندی طرح جامع:

همچنانکه در فصول مطالعات اجتماعی و اقتصادی ملاحظه گردید، پیش بینی ها در دو دوره زمانی ٦ ساله صورت گرفته و به تبع آن مشخصات گسترش شهر نیز به تفکیك دوره ها تهیه و ارائه گردیده است.

٥-٦- سازمان اجرائی طرح:

در این بخش چهار چوب کلی دستگاه کنترل و اجرا کننده کلیه طرحهای عمرانی شهر و طرح جامع تحت عنوان شورای شهرسازی استان پیشنهاد گردیده است.

www.shahrsazionline.com